

Sy-li spěval,
Pilne dželał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj módeny
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spař měrny
Čerstwosć da.

Njech ty spěvaš,
Swérnje dželaš
Wśedne dny;
Dzén pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana,
Njech ci khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrew će!

F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa ho kóždu žobotu w Ssmolerjez knihiczschezeńi w Budyschinje a je tam sa schtvrtoletnu pschedplatu 40 np. dostacż.

16. njedžela po ſvjatej Trojizy.

Luk. 7, 11—17.

Tole ſczenje roſpaduje po prawom do dweju dželów. Prěni džel moħł ho napiħacż: woni morweho won nježechu. Ma marach nježe ho częlo ſemrjeteho a ſa nim dzeja plakazy pschedczeljo a ſnaczi — to je, ſchtož ſe ſrudobu husto wohladamy. Luby ſemrjetu ho won nježe, kaſchez ho do rowa puſčezi a potom ſewostajeni ſažo domoj du do woſ्यroczenego doma. Tak ſrudnje pak w naſchim ſczenju dale njeñdże; žarowanie pschedwobroži ho do wježela, ſmijercz dyrbí ho poddač ſerſchče žiwenja. Kaž buchu ludžo tam troschtowani a kħwalachu a wylachu, tak móžemh tež my troschtini bħej, pschedtož Jezuš je dženka hiſchče žiw. Duž, wuſt ſrudni, hladajcze

na Jezuša, teho ferschtu žiwenja,
lajki ho wón tež nam ſjewi

1. jako troschtať w ſrudobje;
2. jako pomožnik wot ſmijercze;
3. jako wodžer k žiwenju.

1. Czežka ſrudoba je tu żonu potrjechiła, kotraž kħallajo ſa kaſħċżom dže. So je wiſchitko ſe iſte ſachodne, ju troschtowacż njemóže. A je dha wérno, ſo je ſmijercz kónz wiſcheho žiwenja? Nē, ſmijercz, kotraž eżlowjeka ſi jeho myħleli a wotpohladami, eżlowjeka połneho žiwenja a ſacżuwanjow poraſy, wona pschińdże kaž wichor, kotryž kħwēzu wuhaſnje; to njeje naturski ſalon, ale zuſa móz, kiž mylo nuti pschima do žiwenja. Woſebje ho nam to

ſjewi w tutym ſczenju. Wón je młodženz, jenicki ſyn, podpjera wudowy. Čeħodla je ho to ſtač moħlo? Ho wona prascha a żaneho wotmolwjenja njenamaka.

Zyla wjež je džel brała na jejnej ſrudobje. Schto pomha to jej jako ſbitej? Kielko jich pschińdże ſe kħlowami ſobużelenja we rcze, tola bjes ſobucżucza we wutrobje! Weso nježechu to wiſchitzu tajżu, liž t njej pschikħadżachu. Weso je ho tež někotra ſylla plakala wo lubeho ſemrjeteho pschedczela, a někotra ruka je wudowje wobkručiła, ſo ſi njej cžuje. Alle woprawdże troschtowacż ju tola ničhtó njemóžeshe.

Wona dyrbí ſwoju ſrudobu ūma njeſč. Ssamotna dyrbjesche ho wróczę do ſwojego doma. S porstami budža ludžo na nju poſasowacż, dokelž je ju tón ūnjes poħostal. Sadwelowanje ju ſapschimnje, dzívje myħle ho jei psches hlowu żolmja — duž na dobo eżah poſastanje. Ruka ho jei na ramjo połoži a milu hlob t njej rječnje: „Njeplakaj!“ Tak fu tež druſy prajili, njeſčet- pliwe a ūnano poročujo. Njeħmela wona plakacż? Duž wona ſažo ūnħiġi: Njeplakaj! Wona ūnje ūnħiġi woblicżo poſbēhnie, wona teho muža njeſnaje, ale wona dyrbí t njemu dowérjenje mēč. To je Jezuš.

2. Troschtowana ta wudowa t njemu hlađa; wona njevē, kaf je pschischlo, ale wona je mērnischa. Tón ūnjes t temu kaſħċżej ſtupi, wón młodženzowu ruku pschimnje, wón jeho ūnħo. Schto ūbi wón myħli? Tola hlađ, tón ſemrjetu je wotucżik a macž teho horzo woplakaneho w rukomaj džerži. Jezuš je ſmijerci rubjeñſtwo wudobył.

Bojoscž ludzi sapshimuje. Je, kaž by šo njebo wotewriło a ruka wschehomózneho Boha nits pshimnyła do śweta, kaž bych ſo mróczalki roſtorhle a Boże ſłonečko ſo do śweta nits blyſczeſlo.

Ach, ſo blyſmy to tež my woſladacž mohli! Czeho dla wón pſchi naſchich kaſchczach tajke džiwı nječini, kaž w Mainje? Haj, my blyſmy rad chzyli, ſo bych ſo naſchi morwi wróczili. Weso, tón młodzenz je tež ſaſo wumrjeł a jeho wotuczenje běſche jeno ſapocžat̄ noweho wotměrjeneho čaſka pſchihotowanja na kónz. A hdyž my tež widźimy ſwojich morwych do rowa puſhczicž, Sbóžnik tola wostanje pſchewinjer ſmicerze. Stup ſ ſmierz nemu kožu kſhesczijana! Řemu ſmicerz njeje czemny hróſbny kniejer, wona ſo ſhubi pſched ferschtom žiwenja.

My mamý hisheče wjetſche naſhonicž, hacž je ſo w Mainje ſtało. Na kónzu dnjow, tehdom tón Knies žiwenja hisheče junfrócz ſmicerzi do pucza ſtupi. Potom žane druhe wumrjecze njeje kaž pola młodzenza w Mainje, potom budźemy žiwi w ſtajnym towarzſtwje ſ tym Kniesom, kíž je ſwětlo a žiwenje ſam.

3. Nětko pak hisheče tak daloko njeje. Šsmicerz jako žneinzaſka hisheče pſches kraj czaha. Pſches hréch je jej pucž pſchihotowany. Kaž doſho to bojſke w czlowjeku kniezesche a czelo pſchekraſniesche, ſmicerz žaneje mozy njemějesche, tehdom kniezesche žiwı Bóh. Nětko je ſo wſchitko pſheměnilo. Hdyž ſo my damy na ſwět a jeho žadoscze, mózemy naſhonicž, ſo ſmicerzi ſwojego czela do předka pomhamy a tež duchowne žiwenje wotemrēwa. Tajke wotemrjecze ſnutſkowneho czlowjeka je jara ſte.

Węſcze tón Knies czuje bołoscz tych, kíž wo czelniſe morwych żaruja, ale bołosniſcho je jemu, hdyž ſo duchowne morwy won njeſe. Ale tež tudy je wón tón ſylniſchi. Šsrjedza pſches měſcheinu žiwenja, pſches harowanje wjeſela namaka wón pucž ſ wotemrjetej czlowiskej duſchi a ruku na nju połoži. Kaf někotreho młodzenza, kaf někotru młodu holzu wón woła. Hdyž wón tak pſched tebi ſtupi, blyſch jeho hłob, njedaj jemu ſrudnemu dale hicž. Pſchetož hdyž my horjestanyč njechamy, wón naſ njenusuje.

Kaf kraſnje pak je, hdyž Sbóžnik ſnutſkownje wotemrjetych ſaſo ſ nowa wožiwi! Luboscz tam ſaczehnje, hdyž ſebičnoſez kniezesche, mér a ſbóžnoſez tam kniežitej, hdyž běſche puſte a czemne. Wukudžený wjazh ſam ſebi žiwı njeje, ale ſwojemu Sbóžniku a Wumóžniku, hdyž tež hisheče na ſwětce, tola hžom měſchczan njebjefkeho kraleſtwa. Ale tón Knies někotrych woła, kotsiz njechadža myleni bycz we ſwojim hréſchnym ſpanju. Njebzlyſchili pak jeho lubosčiwe napominanje: Wotucž, kíž ty ſpisch a ſtawaj wot morwych — potom budźe tebi junu jako žałostne naſtrózaze ſudniſke ſłowo pſches wutrobu rzecž: Stawaj, dzeń hněwa je pſchischoł. Hamjen.

Wo dawanju.

Jedyn ratař, ſo hewak wo nabožinu a zyrkej wjele njeſtarazh, chyſche tola rad ſlyſhcz, kaf ſławny John Wesley předuje, a ſo teho dla jedyn dzeń na kemschipuež poda. Taſo Wesley předowacž ſapocža, bu hnydom jeho ledzblimoscž ſbudžena. Tón běſche ſebi njeniuzh pjeniesy jako ſakkad ſwojego předowanja wuſwolil a džesche, ſo chze wo nich w tſjoch dželsach rěczecž. Prěni džel rěkaſche: „Pſtaj tak wjele doſtač, kaž móžech!” Tón ratař, to blyſchawſchi, ſo nad tym wulzy ſpodžiwasche a ſ ſwojemu ſuſodej džesche: „Tajke něſhoto hisheče ženje předowacž njebzlyſchach. To

je jara dobre. Tón muž ma to w ſebi. Tajkele předowanje daſam ſebi lubicž.”

John Wesley poſtracžesche a rěčesche wo dželawoſeži, pilnoſeži a teho runja, hacž ſ ſwojemu druhemu dželej pſchindže, kothž rěkaſche: „Pſtaj tak wjele lutowacž, kaž móžech!” Tež to ſo ratarje nimo měrh ſpodobaſche. Wón bu zyłe roſhorjeny. „Tajke něſhoto tu tola hisheče bylo njeje”, wón ſ nowa ſwojemu ſuſodej ſchepth. Wesley we ſwojim předowanju brojerſtwo, pycharſtwo a podobne roſpominaſche. Radostna je ſebi ruzh rybowawſhi, bur pomysli: „To wſchitko ſym wot młodoscze ſem czinił”, a woprawdze, drapanje a lutowanje běſche pſchezo jeho wěz byla.

Nětko pak předař ſ ſwojemu tſecžemu dželej dónidže, kothž mějeſche ſo taſle: „Pſtaj tak wjele dawacž, kaž móžech!” A na měſeče ſa ratarja wětr ſ druhéje džery dujeſche. „Ach kaf ſchkoda, kaf ſchkoda!” wón rjekný, „wón tak rjenje ſapocža, ale nětko je wſchitko ſlaſyl.” To prajzhy wón ſ miersanjom woteñdže, pſchetož wón mějeſche wjele ſublow.

F.

My mamý pſchezo pokoj.

(Spitta.)

My mamý pſchezo pokoj
Tež we wſchém běženju;
Na spróznoſcz njeſladamý
Pſchi ſwojim dželanju.
Wſchak mér a móz da Jesuſ ſam
Wſchém ſwojim ſwěrnym wutrobam.

My ſo tež ſradujemý,
Njech hréch tež ſrudži naſ;
My w ſwětlu pſcheywamý,
Tež hdyž je czmowy czaf.
Wſchak ſwětlo, troſcht da Jesuſ ſam
Wſchém ſwojim ſwěrnym wutrobam.

Pſched ſwětom ſym drje ſhudži
A tola bohatschi;
Šsmý ſazpjeni wot ludži,
A tola czesczeni.
Wſchak ſublo, czescz da Jesuſ ſam
Wſchém ſwojim ſwěrnym wutrobam.

Sso pſchezo nadžijamý,
Njech pſchichod czmowy je,
Žno njebjeha tu mamý,
Njech czert tež ſphytuje.
Wſchak datva wſchitko Jesuſ ſam
Wſchém ſwojim ſwěrnym wutrobam.

Surij Brójſ.

Wobrasy ſ měſtow nusy w Armeniskej.

Podawa ſ. M. w M.

2. Liſtý ſwědow ſtrejrosleža.

I. Dr. Müllerleile, wodžeř němſkeje khorownje w měſcze Marasch w Maloasijskej pſiche 20. haperleje: „Dawno wocžakowane a wěſhežene njevjedro je ſo nad krajom wupuſhczilo. Šsobotu, 17. haperleje, rano běchmy pſchi džele w khorowni, jaſo na jene dobo ludži ſhwatajo po haſy bězecž widžachmy. Ma praschenje, ſchto je ſo ſtało, jedyn wotmolwi: Arabiſhy ſu do města pſchischi; druhí wjedžiſche powjedacž: na torhoshežu kónzua Muhamedanshy ſchęſzijanow! Bohužel ſo tole poſzleňſche jako wérne wupoſasa, hacž

runje šo tež niž ani prósčka samyšla ſa to namakac̄ njeđasche. Nahle nadpadnjeni ſchescžijenjo na žane wobaranje myſlīc̄ nje-móžachu. Wokoło 10 hodžin bu přeni ſranjeny do naſcheje khorow- nje pſchinježeny. W bližſich hodžinach nam 13 dalschich, ſ wjetſcha na ſmjerč ſranjenych pſchinježechu. Tich najwjažy mějesche brjuch a wutrobnö ſ lebijemi a nožemi roškałane, ſo běſche ſnutſkowne na ſmjerč trjehene. Někotrym běſche nop ſe ſekeru pſchedyrjeny. Woſnijo běchu mjes tñm w khorowni na ſtwoje ſranjenje wumrjeli. Jedyn wot nich, młodý Armeniſſi, běſche 2 měšazaj ženjeny. Hisčicze ſobotu rano běſche ſebi po lekarſtwo ſa ſtwojeho khoreho nana pola naš pothl a bu potom na domoipucžu nadpanjeny. Žako jeho nanej powjeſč pſchinježechu, tutón wot Božeje rucžki ſajath ſ ſemi padny. Schto ſo pola naš w khorowni pſchi pſchinježenju ſranjenych a wotnježenju morwych podawasche, njeda ſo ſe ſłowami wopisac̄. Hubjenſtwo luda nam njewuprajnje bliſko džesche. Sdželani a ſamožni Muhamedansz̄y praja: „To je niſſi, njewědomny lud cžinił.“ Woni ſu runo swěrjatam, runo džiwim ſakhadželi.

Dženša, wtoru 20. haperleje, pſchińdžechu 14 čěkanzy ſ Hassjen-
bejle, wulſeje kſchecžijansſeje wſy. Woni powjedachu, ſo běchu
pſched někotrymi dnjemi Muhamedansz̄y jich wjeſ nadpadnyli a ſa-
paſili. Wjeſ mějeſche woſoło 400 khěžow. 50 hodžinow (pſches
dwaj dnjej) wjeſ ſ krobkoſču ſadwělowanja ſchfitowachu. Potom
dyrbjachu pſched pſchemozu čěfacž. Něhdže 150 ludži do dalofeje
wulſeje kſchecžijansſeje wſy čeſtny, 15 do 15 hodžinow ſdaleneho
Marasch pſchińdže. Po pucžu bučtu wſchelazh pſches wulſelene
fulki hóle abo mjenje čežko ſranjeni. Hubjenſtwo je hoſrſfe.
Wſchón wobſhad ſo hacži, wſchudže hľód knježi.

Dżenka tu muža s Charput widzich. Wón běsche s 20 towarzem do Abdana hicž chzył, tam dżelo pytač. W Sloghlu buchu wot Tscherfessow nadpadnjeni, 17 sfónzowani, 3 do Marasch wucefných.

II. 13. meje piſche ſotra Paula Schäfer ſ Tarſuſa, hdzež
běſche ſ něfotrými druhimi wbohím potrjehentim na pomož poſlana:

„Žałość czeckijenów je njewuprajomna. W Baghtsche ſamym
ſyku mot 4000 czeckow trzechich, kiž běchu tam se wſchěch wſow
hromadu ſo ſběželi. Žadny tuthč najwobžaromniſkich žaneho
loža njemějſe. 7 džěčí běchu ſo na czeckanju porodžile, khuba
macz mějſe ſamo dwójnikow — ale tež ani lapy ſo namakacz
njedasche, ieji ſawalicz. Pſchi tym ſo wſcho mot njerjada mjer-
wjeſche, a na wodže je wulka nuſa, dokelž ſu ſkoró wſchě studnje
hacž do fromy ſ czečami napjelnjene. Mjes džěčimi knježa woſhy-
pizh, doroszeni maja ſ wjetſha tyfus abo malariu. W Baghtsche
khubži bjeſ wſchego ſchita pſched paſazym ſlónzom na polach
ſedžachu. Powětr běſche pſches tlajaze czečla a hewaſchi njerjad
wobjědojcžen. K temu njefzměrna horzota knježesche. Hijo nětfle
ſyrotu po tykazach pſchifhadžeja, a hijo pſchezo ſo wo fónzowanju
na wſach ſtyschi.“

Druha ſmiſna ſotra ſ tajfeho puczowanja viſche:

„Zyły fſchesczijansſi džel wot Baghtſche je do cžista wutit-
pjeny. Wot 135 fhěžow, jena pſchi druhéj, ſu jenož cžorne wo-
pałene murje wħſche. 120 tych najlěpskich, najſnamjeničzisich
mužow je ſkónzowaných. 663 žonow a džecži, f temu cži mało
ſbytkni wostajeni mužojo ſu bjes tſechi. — Wſchitko je wurubjene.
Prědař ſónz wſa. Schtož tam wo hróſbných dnjach powjedaja, je
žałosne. Niž jeno ſu njepſchecželjo 15. a 16. haperleje tam ſkónzo-
wali a palili, połne 18 dnjow tež na horach ferf wot ferfa, wucžef
wot wucžeka pſchepytowachu ſa woporami, ſo bħchu je na najſuro-
wiſcho ſkónzowali.

Wat tam šo do Happatschli podachny, hodžinu ſdaleneje wžy ſ něhdžé 750 wohydljerjemi. Twarjenja ſ zýrkwju a ſchuſu, wſchěch hromadže 105, ſu wutupjene. Ludžo běchu ſ Baghtsche ſo ſažo domoj wróczili a na ſwobodnym městnje pod wulfim ſchtomom

wonkach pſchebywachu. A jich ſchfitej běchu 25 wojaſow ſ pod-
wojskem pózlanym. Tam mjes hłodne džecži najprjedy něotre
měchi khlěba roſdželichm, potom bu džel muſi, draſth a t. d. roſ-
dželene. 165 mužow, wſcho nanow a wjele džecži, je tu ſkónzo-
wanym. Bohatſtwo na džecžoch je w tychle wſach ſ zyła ſpo-
džiwne. Ženemu je, faž byłe jeno džecži ſamostale byłe."

(Всичко до дните на съдбата.)

Wuſtuđ Božeje prawdy.

(Sfónčenje.)

Ranje postajeneje nježele bě pschischlo. Košak njebojašnje a s měrom, Rudolf pak rosslobjeny a počmurnjeny se ſvojeho lehva ſtaže. Swony k Božej ſlužbje wołachu. Tataj buſchtaj ſi jaſtwa do zýrkve, hdžež hižom khurwjerch ſedžesche, wjedženaj. Dwórski předař a konſistorialny radžicžel Stosch mějesche jara khutnu a hnijazu rěč. Wſchitzh poſlucharjo buchu pſches nju hľubočo ſapschimnjeni. Ponižny, ale twjerdy měr w Košakowej wutrobje ſo na jeho woblicžu woſnamjowasche, býrnjež mějesche ſi thſchnoſcžu blědh a ſpadnjeny napohlad. A wjele wocžow ſi wtrobnej ſobuželiwoſcžu na njeſbožowneho mlodženza hlaſasche, a mnosy Barlinzhy měſchčenjo, kotsiž jeho tutón džen widžachu, wěrjachu do jeho njevinowatoſcze a nadžachu ſo, ſo ju Bóh na ſwětlo pſchinjeſe. Boža ſlužba bě na kónzu. Khurwjerch na torhochčzo pſched dwórfku a domſku zýrkwu wistupi. Sa nim džechu jeho trabantojo, kotsiž jateju k bubonej, pſched nim ſtejazemu, wjedžechu, na fotrymž dwě nowej kóſtzhy ležeschtej. Š nimaj pſchiňdže tež doſtojny dwórski předař Stosch ſi zýrkve. Na khurwjerchowu pſchikafnju wuſpěwa ſhromadžisna najprjedy duchowny khěrlusich. Potom džeržesche předař krótku, ale jara pſchimazu narěč pſched jathmaj. Napoſledk wón praji: „Nětko w Božím mjenje! Kniesowa wola njech ſo stanje“ a ſtupi potom do ſad.

Kožak a Rudolf buschtaj nětko psched khurwjerčha wjedženaj, poklonischtaj šo psched nim a proscheschtaj jeho, so by postajil, schtó ma najprjedy kóstkowacž. Wjerčh pschikasa, so ma Rudolf, kotryž bě najprjedy swojego towařscha wobškoržil, najprjedy kóstzhy wutschaschnycž. Koſzhy buschtej do khelucha położenej. Rudolf jón rosnjemdrjeny shrabnje a jón s twjerdej ruku tſchafesche. Wsché wocži w tymle wokomiku na nim wižachu. Žadyn swuk, skoro žane dychanje njebě po dalokim torhoschežu mjes shromadženym ludom škyschecž. Rudolf powrócił kheluch a: „Dwanacže” — „najwyschšcha liežba wołow!” wołasche s wótrym hložom wjerchowym wuwołař, kotryž mějesche rosrížnenje wosjewicž. Sažakle a weraławje šo Rudolf změjesche, mjes tym so bě nasdala kſchif žony škyschecž, kotaž w bližschim wokomiku do womorh padže. Běsche to wboha Kožaka fedžbowachu, kotryž k bubonej stupi, so by na nim wo swoje žiwjenje kóstkował. Wón na semju šo flak-nýwschi modlitwu wuspěwa, wsa na to kheluch, tſchafysche jón a czižny kóstzhy na bubon, a — „Tsinacže wołow!” wołasche wuwołař s jažnym hložom. To pał tola móžno njebě, dokelž žana wot kóstkov njemóžesche wjazh hacž schescz wołow pokasowacž. Shromadžený lud temu wěricž nochzysche. Tola bliskostejazh běchu hižom widželi, schto bě šo stało: „Boži džiw!” woni s radoſcžu wołachu a bórsh wot jeneho hacž do druhého kónza wulkeho torhoscheža klinčesche: „Boži džiw je šo stal! Bóh je wěrnoscži dobycž dał!” jena wot teju kóstkov bě šo w brjedža puška. Pódlá dweju schesczow ležesche jenka, kotruž wobškoržena połojza pokasowasche. „Boži džiw!” tak juſkasche pschezo wótsischo a wótsischo ludowa hromada. Haj, to je Boži džiw!” praji tež nětko hluhoko hnuth khurwjerčh, a kasasche, Rudolfa jateho psched ſobu wjescz.

„Wschelomózny Bóh je ſam ſudźil!“ rjeſtaj wón wobſkor-ženymaj. „Ty ſy njewinowaty, mój ſyno!“ wón Koſakowej pschiwoła, kotrehož bě roſkud mózne ſapſchimył, tak ſo w tymle woſkomiku jenož na to myſlesche, ſo by ſo Bohu džakował, kotrež bě jeho tak miłosćiwiſe wuſlyſhal a wumohl. Potom khrwjerch, k Rudolſej ſo wobrocziwiſhi, praſi: „Ty paſ ſy mordaſtvo woſeſhōl; njepręj nětko hiſcheze dale, ſo by ſo Twoje khostanje hiſcheze nje-powjetſchilo a ſo by ſo ſ najmjeñſha Božego ſuda ſminył!“

Mordarjowa ſaſakloſež pocza ſo hiſom hibacž. Vorſt Boži běſche pschewidomne a jaſnje poſkaſal, ſo njemóžesche dleje wjazy ſwoje čorne kž ſakitacž. Wón ſo ſ tſchepotazym hloſkom wuſna: „Haj, Bóh je prawy, ja ſym mordar a proſchu wo ſwoje khostanje!“

Na wjerchowu pschikaſnu ſloſtnika ſaſo do jaſtwa dowjedzechu Stražniſkojo, kotsiž jeho tam pschewodžachu, mōžachu jenož ſ niſu roſnjembrjeny lud wot njeho wotdžeržecž. Do jaſtwa ſo wró-čiwiſhi ſtejesche dobrowólnje psched ſudnikami k ſwojemu nje-ſničomnemu njeſkutkej a proſchesche wo duchowneho, ſo by psched nim poſkutu cžinił a ſo na ſmjerč pschihotował. Njeſbožowny ſo po ſdacžu ſwojeje ſloſče a dotalneje ſaſakloſež hluvoſko kajesche, a na ſchibjenyž je wón prawe khostanje ſa to doſtał.

Tako běchu Rudolſa wotwiedli, wosta Koſak hiſcheze psched ſwojim wjerchom ſtejo. W tym ſamym woſkomiku ſo jeho ſtara maczeřka wyſkajo psches ludowe hromady tlučesche a padže, kylsy radoſeže ronjo, lubowanemu ſynej do rukow. Wobaj žaneho ſlowežka njeprajischtaj. Khrwjerch ſ miłosćiwiſym dželbracžom na njeju hlaſasche. Potom wón młodzenzej, kotrež bě jenož psches widomnu Božu pomož ſiwiſenje woſkhował, wifchſche měſto w gardze poſkicži a jemu bohate myto ſlubi. Tola Koſak proſchesche dža-kownie a ponižneje wo puſchezenje ſe ſlužby. Žemu ſo w Barlinje wjazy njeſpodobaſche a žadaſche jenož ſa tym, ſo by ſo k ſwojej ſtarej maczeři wróčił a ſ njej w cžichocze ſiwi był. Vjerich Wylem do jeho próſtwy ſwoli a jeho ſ miłosćiwiſmi ſłowami wot ſo puſcheži. Koſak ſo na to ſ maczeřju do ſwojeho narod-neho měſtačka Bernowa poda, jaſo bě ſo ſ miſchtrom Měrczinkom roſzohnował a měrnemu rowej, pod kothymž mějeſche Marja ſwój wotpocžił, frudne wutrobne Božemje praſił. Macž a ſyn ſtaj hacž do ſwojeho kónza měrnje a cžicho ſiwiay był.

W kralowſkim muſeju w Barlinje, hdzež je tak wjele drohich a džiwnych wězow nahromadzenych, nadendžesč hiſcheze dženſniſhi džen ſroſku, kotaž ſo pod mjenom „ſmjertru ſoftku“ poſkaſuje. Někotry drje ju wuhlada, tola njeſe, kajfa ſpodziwna poſawisna ſ njej ſwiſzuje. A pschińdeſli ras jenemu cžitarzej tamna ſoftka na woži, dha njech ſo na tuto powjedańčko do-pomni, kotrež ſa Božu wěčnu prawdu ſwědči.

Wſchelake ſ bliska a ſ daloka.

Š Khrwacž. Rjany džen běſche nam ſe ſańdženej njedželu ſ Boža darjeny. W naſchim rjanym Božim domje, hdzež ſo nam nětko 10 lět Bože ſlowo pschipowjeda, ſmědžachym biblijki ſwiedzeň ſwjecžicž k nowej luboſeži ſa bibliju a Bože ſlowo. Pschi rjanym wjedrje cžehnjesche w 2 hodž. cžah ſ kniesami duchownymi na cžole, woſtejazh ſ zyrkwiſich a ſchulſkich pschedſtejicžerjow, woſadneje młodžiny, ſobuſtawow wobeju wojerſkeju towařtow a podpjera-zeho towařtwa pod ſyfkami khorala, wot poſauow píſkaneho, do Božeho doma, rjenje wudebjeneho, kž ſo bórſy cžiſče napjelni. Mózne poſběhowaze ſpěwanje klinčesche; ſpěw měſchaneho khor, wot k. zyrkwiſeho wužerja Fischera wuſtojnje naſuczeny a psched-noſhowany, woſadu ſe ſaſcužom radoſeže nad Božim ſlowom na-pjelni. Pschede wſchém potom ſwiedzeňſte předowanje, kž mějeſche k. duchowny Tyſcher ſ Budyschina na ſerbſkim a k. duchowny Eder,

tež ſ Budyschina, na němſkim. Mózne prěniſhi woſadze po teſſeže Mat. 12, 34. 35 pschiwoła: Bože ſlowo je prawy ſchaz w naſhej wutrobje; 1. ſ tuteho ſchoza bracž to je ſbóžne, 2. ſbóžniſho je wot tuteho ſchaza dawacž. Njech ſo předarjowe ſlowo, kž ſiwi na pschifluſhnoſež džakownoſeže wot naſ ſſerbow ſa ſchaz Božeho ſlowa dopominaſche, tež jaſo ſchaz ſa wſchitke domy a wutrobny pschitomny ſakhowaja. S wulſkim dželbracžom tež wulſki džel ſerbſkich woſadnych, ſtarych a młodych, druhemu předowanju pschi-poſkuchaſche, kž nam praſeſche po Mat. 24, 35 a Jana 8, 51: Kniesowe ſlowo wostanje do wěčnoſeže; wono pschetraje ſwét a pschewinje ſmjerč. Woſtaru Božu ſlužbu k. duchowny Mikela Maſeſhanskij a Tyſcher-Budyschki kaž Mróſak-Hrodžiſhczanski woſtarachu. Poſleňſhi hiſcheze pschede wſchém ſ tym Božej ſlužbje rjane woſamkujenje poda, ſo kaž na ſerbſkim tak na němſkim ſchěſež ſchulſkim džecžom psches prozowanje kniesa woſadneho fararja woſtarane darmotne biblije pschepoda, hdž běſche je ſ rjanymi, hluvoſo-ſacžuthmi dlejſchimi ſlowami napominał, kāk maja bibliju ſefnacž, to ſlowo horjewſacž a cžiniež. Se ſiwiſenja do ſiwiſenja rěčane ſlowa njech w młodych kaž ſtarych wutrobach doſho dale klinča.

Samyžt biblijich ſwiedzeňow je, bibliju w jejnej zyle woſe-bitej wažnoſeži ſa naſchu evangeliſtu zyrkej pschezo ſaſo poſkaſacž, jejnu kraſnoſež ſa ſiwiſenje w ſtrowych a khorých dnjach, haj na ſmjernym ſožu hiſcheze woſzweſlicž a woſadu kaž ſ džakom psche-čiwiſo Božu napjelnicž, tak ſi wjerzelom nad ſkutkom tunjeho, a ſamo darmotneho roſſchérjenja ſwiatyň ſiwmow psches bibliſke towařtwa. Roſpschescžeranje biblijow jako ſkutk Božeho kraleſtwa pschipoſnajo woſada tež na kónzu rjanu ſolleſtu, kž w hromadze 117 hrivnow 85 np. wučinjesche, poda. Wěſče cžecžehödne ſnamjo zyrkwiſkeje luboſeži, hdž ſo dopominy, ſo ſmy w ſſerbach haſle ně-koſtre biblijek ſwiedzeňje měli.

Njech ſebi tajke ſwiedzeňje dale bôle tež w ſerbſkich wutrobach měſto dobuđu kaž miſionske; wſchak jadro a móz naſcheho ſerbſkeho pobožneho ſiwiſenja we požohnowanym wužiwanju Božeho ſlowa leži. Njech kaž ſ wifkova Boži dom Khrwacžanskij woſadu k Božu woła, tak tóne nojwyschſhi předat, biblija, ju k ſiwiſenju wodži.

Š Dražđan. Sańdženu njedželu ſo tu we wſchěch evan-geliſkich zyrkwiſach ſmjowym džakny ſwiedzeň ſwjecžesche a k. ſerjo wjerzele ſpěwachu: „Njech Božu džakuje ſo wutroba wſchěch lidži,“ Džakne cžucža paſ wožebje ſſerbow wutroby napjelnachu. ſſmě-džichmy tola ſaſo w kſižnej zyrkvi ſerbſke ſemſchenje ſwjecžicž. Někotryžkuliž ſ naſ po nich horzo žada a ſo na nje ſtajneje wutrobnje ſraduje. Sa Božim blidom běchmy 138 woſobow. Bóh žohnuj wſchém wjerzeje luboſeži a ſpoži, ſo wučym Božeho ſlowa w maczeřnej rěči njeby bjes duchownych plodow woſata!

— ſſerjedu mějeſche ſo diözesaſka ſhromadžiſna we Wojerezach. Pschednoſch k mějeſche knies farar Unger ſ Lejna. Wón psched-noſchowasche wo paczeřskiej wučbje. Knies ſuperintendenta Kuring ſdželi, ſo ſměje ſo po ſhwjecženje evangeliſkeje ſkapalki w Kulowje 13. říjobra a ſo k temu po ſhwjecženju knies generalny ſuperinten-dent Haupt ſ Wrótſlawia pschipoſnacže pschińſa.

— Khežor Wylem běſche pschi ſakſkých manevrach pónđelu a wutoru w bliſkoſeži Miſchna. Kónz manevra wón ſakſkého krala proſchesche, ſo by nětko ſnamjenja pólneho marſhala noſył. Kral ſ džakom tole pschipoſnacže pschińſa.

Dalische dobrowólne dary ſa wbohe armeniſle ſyroti:

Š Rakečjanskije woſadu:

Mr. R. ſ Komorowa 2 hr. — np.
W mjenje wbohich ſyrotow wutrobný džat.

Golč, redaktor.